

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravlništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807
(začasno še tudi 1)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglaš: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Hudičeva literatura.

[K strokovnemu kongresu.]

Nekje na svetu imajo delavci zelo lepo razvite organizacije. Vsaka stroka ima svoje društvo in sicer lepo centralizirano društvo, v katerem se nikdar nič ne zgodi proti skupni volji društva. Ta skupna volja ima svoj sedež v glavi centralnega predsednika društva. Vsi taki predsedniki tvorijo zopet novo društvo. Toda to društvo ni več centralistično urejeno, ampak je dana posameznim članom popolna svoboda, takorekoč osebna avtonomija. Ker vsi ti predsedniki mnogo znajo, se ni bati, da bi jim svoboda kaj škodovala. Nasprotno, čim hujši časi so, tem bolj držijo skupaj in drug drugega podpirajo. Seveda so tudi oni večkrat skregajo med seboj, pa vselej se najde med njimi kak dobrotnik, ki jim pokaže kakšen fond, katerega si morajo še razdeliti, predno se razidejo. To pomaga tudi v najhujši sili, tako da je enotnost tega društva takorekoč večna. Idealna družba! Škoda, da ni tudi pri nas tako!

Razumljivo je, da se v taki družbi tudi druge socialne ustanove lepo razvijajo in da je blagostanje velikansko. Pravi božji blagoslov.

Tako na pr. imajo tam razen vseh takih društev še tudi delavsko zbornico. Imajo tudi poseben urad za zavarovanje delavcev. Imajo — čeprav so že itak po predsednikih v ozki zvezi — še posebno zvezo vseh društev. Tudi gospodarske organizacije imajo in kulturnih jim tudi ne manjka: kakor krona nad vsemi pa se blišči imenitna politična organizacija, ki je zveza vseh zvez.

Vsakemu je takoj ne prvi pogled jasno, da je ta dežela res polna božjega blagoslova, kajti tako vsestransko razvite organizacije so res božji blagoslov.

Samo mi, ki smo bedaki, nergači, prenapeteži in razbijalci, mi, ki nič ne delamo, ampak samo kritiziramo, ki pa vendar zahtevamo kruha od delavcev, čeprav smo od kapitalistov podkupljeni, mi skratka, kar nas je »Naprejevcev« — saj nas ni veliko, hvala velikemu nadbogu, in še nas bo kmalu hudič vzel, tisti antikrist, ki hodi kot socialist po svetu krščanskemu kulturnemu društvu bogaboje duše krast, mi torej — saj ste se že vsi prekrizali, ne? — mi niti s to blagoslovljeno deželo lepo razvitih organizacij nismo zadovoljni, ampak tudi to smo vzeli na piko in jo hočemo prodati antikristu — že veste kateremu!

Vzrok tega nad vse grdega in hudega dejanja ste že sami uganili. Saj delajo vsi neznačajneži tako! Zelena zavist nas vodi. S temi lepo razvitimi organizacijami smo zato nezadovoljni, ker nam ne dajo nobenega predsedniškega ali vsaj tajniškega mesta, ali kakor se po domače pravi, korita. V svoji brezmejni požrešnosti namreč nismo zadovoljni z belim kruhom, ki nam ga dajejo delavci [pravza-

prav je to potica!] in z bajno podkupnino, ki nam jo dajejo kapitalisti, in z zakladi, ki nam jih je za prodane duše pokazal antikrist. vse to neizmerno bogastvo nam ni dovolj, še več hočemo. Zlasti hočemo tudi drugačnega bogastva. Za to, kar zdaj imamo in dobivamo, vedo naše žene in dame naših haremov, mi bi pa radi tudi kakšnih tajnih dohodkov, da bi naše žene in haremske žene nič ne vedele o njih. Zato smo nevoščljivi, zato se kar zelnimo od jeze in zato smo sklenili ohladiti svojo jezo nad tistimi zelo lepo razvitimi organizacijami in njihovim božjim blagoslovom.

Zdaj pa, ko smo jasno razložili in pojasnili vzroke in nagibe svojega hudobnega dejanja, začnimo s pomočjo Luciferja svojo sistematično gonjo proti tistim organizacijam. Ker smo v antikristovi službi začnemo seveda zadaj in spodaj, saj je že znano, da pride vse od spodaj, kar dobimo od hudiča. Spodaj so pa le posledice vzroki so zgoraj, bolj proti nebesom. Posledice veliko prej vidimo, ker so bolj stvarne, realne, materialne ali po domače bolj pozemske in torej bližje hudiču in nam, njegovim plačancem. Torej začnimo pri posledicah, pri božjem blagoslovu.

Kaj je pravzaprav božji blagoslov? Kadar začneš sistematično delati, takrat šele spoznaš, kako malo veš. Pa greš gledat v razne slovarje in druge učene knjige, pa tam tudi ničesar pametnega ne najdeš. Nikjer ni definicije, definicija je pa pričetek vsakega sistematičnega delovanja. Končno smo obupali nad svojimi človeškimi močmi in šli smo vprašat samega Luciferja. Ker nam ni hotel priti v ris, smo morali k njemu v pekel. Seveda smo se pri tem poslužili tudi pomoči visokih protektorjev iz kapitalističnega sveta, in ti so nam preskrbeli prosto vozovnico na polovico poti pekla in v Trbovljah smo bili spuščeni v najgloblji rov. Pa tudi tam se nam hudič ni hotel prikazati [včasih je pač muhast!] in tako smo bili prisiljeni nastopiti žalostno pot črvov. Čeprav se krampa bojimo kakor dr. Korun pravilnika, vendar smo morali prijeti zanj. Rudar pa, ki nam ga je posodil, je bil radoveden, kam se hočemo preriti in čemu, in ker ni bil zabiti, kakor si Kristan misli, nas je takoj razumel in nam — vzel kramp nazaj, rekoč:

»Vi osli neumni! Ali hodite z zavezanimi očmi? Ali ne vidite, da smo mi na pol poti do Luciferja in da smo zato že tudi vsaj na pol bratje njegovi? Na tisto vprašanje vam tudi jaz lahko odgovorim, čemu bi hoteli s silo k Luciferju? Kadar se vem noče prikazati, takrat pomeni to vselej, da ni treba njega, da sami napnite svoje možgane ali pa da pridete nas vprašati!«

Tako nas je Luciferjev polbrat po pravici ožmerjal, potem nam je pa dal definicijo božjega blagoslova, čeprav je bil hud, da sami tega nismo vedeli. Takole je rekel:

»Božji blagoslov pomeni toliko kakor blagostanje bogov. Nadalje boste pa menda že sami znali, ne?«

In ker smo res razumeli, smo osramočeni odšli, da se mu še prav zahvalili nismo. In še zdaj nas je sram. Pa ne samo zato, ker rudarji več vedo nego mi, ampak tudi zato, ker nas Lucifer podkupe, namesto da bi se obrnil na rudarje. Če bi ti hoteli, bi v deželi lepo razvitih organizacij že dolgo ne bilo več blagostanja bogov.

Pisatelj te hudičeve literature nam je naročil, naj jo damo v podlistek tisti dan, ko se bo sklepalo v Trbovljah, če so močnejši bogovi ali Luciferjevi polbratje. Ker ga je bilo pa sram, smo se bali, da bi bilo morebiti tudi nas sram, in tako smo rok zamudili. Ker se bo pa o takih zadevah kmalu zopet sklepalo, smo dali vseeno v pisarno, iz hudobnosti pa pripisali še tale repek: Kakih 10 predsednikov je vsega skupaj in ti vodijo vse blagoslovljene organizacije na ta način, da sede v različnih variantah v vseh odločilnih odborih naših kulturnih, gospodarskih in strokovnih organizacij. Tudi v bolniških blagajnah oziroma v OUZD, v drugih socialnih zavodih in seveda večinoma tudi v načelstvu GRSJ in SPJ. Tako lepo si drug drugemu podajajo mesta, zvišujejo plače in potrjujejo dnevnice, da je res grdo, če jim hoče kdo vzeti ta božji blagoslov. Zlasti zdaj, ko je vse razbito, samo oni so tako ganljivo združeni, čeprav kapitalističnega Marksa še ni bilo, da bi bil zaukazal:

»Kapitalisti vseh dežel, združite se!«

Iz ljubljanske okolice.

V občini Zg. Šiška in Šmartno pod Šmarno goro so dosegli naši sodrugi pri občinskih volitvah po častnem in požrtvovalnem boju lepe uspehe, kljub temu da različnih javnih in skritih sovražnikov malega kmeta in delavca tudi v teh razmeroma majhnih občinah ne primanjkuje. V občini Šmartnem so dobili naši sodrugi kljub veliki protitagilci zlasti od strani farovža in orjunaških eksponentov zaupanje od večine prebivalstva, naša lista je dosegla absolutno večino s 13 mandati. To grize »Jutrovec« in zato skušajo s tendencioznimi izmišljotinami o-malovaževati popolnoma mirne soobčinarje. In če ne morejo s čim drugim na dan, pa razširjajo v svojem tkz. »demokratskem« trobilu različne laži kakor n. pr. to, da so naši sodrugi pravzaprav komunisti. Mi se sicer imena komunist ne ustrašimo, ker naši člani natančno razlikujejo »komunista« od socialista in ne istovetijo obojega. To bi pa pričakovali tudi od prizadetega »Jutrovega« dopisnika, ki je inteligent in bi več moral znati nego navaden delavec in kmet, to tembolj, ker je bil še pred kratkim naš član. Zapustiti nas je moral najbrže zaradi

UPTON SINCLAIR.

114. nadalj.

France Kremen.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

»Jenki prihajajo!«

To pesem je France dostikrat slišal, ampak zdaj bi se moral glasiti: »Jenki so tukaj!«

Vse gozdne globeli in strmine, po katerih je blodil Kremen s svojim motociklom, so bile polne svežih, gladko obratih vojakov v čistih uniformah, ki so bili poslani na fronto, da se prvič spopadejo z Nemcem. Štiri leta so čitali o Nemcu in ga sovražili — poldrugo leto so se pripravljali na sestanek z njim — in končno je prišla ura priložnosti, ko si ga lahko ogledajo! Neskončne procesije avtomobilov so se pomikale po cesti in avtomobili so bili polni vojakov, med katerimi je bila tudi mornarska pelota. Ob štirih zjutraj so šli na pot, silačeni na vozovih ko sardine v škatljah: eno ali dve milj od gozda so pa sardine poskakale z vozov in planile v vojno.

France je šele čez dolgo časa vedel, da je bil priča velikemu dejanju svetovne drame. Štiri mesece so Nemci prodirali proti Parizu — pošast z možgani inženirja si je kakor gozdni požar izjedala pot in nič je ni moglo ustaviti. Svet je za-

drževal sapo, vedoč, da padec Pariza pomeni konec vojne in vseh stvari, ki so drage svobodnim ljudem. Ravno zdaj je naredila pošast svoj zadnji in največji naval in francoske čete so bile razirgane. Ameriške čete so bile poslani v boj ob času največje krize.

Ukaz je bil, da drže črto za vsako ceno. Ali to ni bilo dovolj Američanom. Ustavili so Nemce, vzeli jim ofenzivo iz rok in jih pogнали nazaj. Največji ponos in cvet pruske armade je bil tepen in moral je bežati pred novimi četami iz Amerike, iz katerih so se Prusi ves čas prej norčevali.

Bil je udarec, katerega niso Nemci nikdar preboleli. Pridobili niso bili ne ene stopinje več v smeri proti Parizu; ravno narobe; bil je začetek njihovega umikanja, ki ni prenehalo, dokler niso nemške čete prekorale Rena. To je bilo delo Jenkov. Američani so zdrobili nemško ofenzivo s pomočjo Franceta Kremena! Kajti France je bil prvi v boju France je branil trdnjavo, dokler niso prišli Američani! Resnica! Če ne bi bil France pomagal pri strojnici, če ne bi bil čepel v jami in pošiljal krogle iz puške in avtomatika v napadajoče Nemce — če jih ne bi bil zadrževal celo uro — kdo ve, ako ne bi bili poplavljeni vsega gozda in Jenki morda ne bi bili imeli nikdar prilike, proslaviti se z zmago pri »Chatty Terryju«! Tok svetovne zgodovine bi bil mogoče ves drugačen, če ne bi bilo majhnega socialističnega strojnika iz Leesvilla, Amerika, ki se je

ponudil, da poišče v gozdu »Bellow« tajinstveno in nikdar najdeno »Bolteree Normb Colt«.

XXIV.

France Kremen na drugi strani socialnega prepadu.

France pa ni bil razpoložen, da bi bil premišljeval o svoji slavi, ko je korakal s francoskimi tovariši z bojišča. Glava ga je bolela, da mu je hotela počiti, in levica mu je gorela, kakor da je v ognju. Vrhutega pa je doživel še nekaj, ker mu je naenkrat prepodilo vse misli na bitko iz glave.

Eden Francozov je zapazil moža v francoski uniformi, ležečega ob stezi, po kateri so se opotekali v ozadje fronte. Ni bil vojak, pač pa bolniški strežnik, kar je pričal znak rdečega križa na rokavu njegove bluže. Bil je ranjen v plečih in nekdo mu je zamašil rano ter ga pustil na mestu. Francozi so ga vzdignili in mu pomagali, da je počasi krevsal z njimi, opiraje se na njihove rame. Ko je France zagledal njegov obraz, ga je spreletelo po vsem telesu. Zdel se mu je znan. Videl je že ta obraz ali saj temu podobnega — in sicer v izrednih okoliščinah. V globočinah njegove podzvesti je hitro oživel staro čustvo in naenkrat je izbruhnilo na dan, kar je bilo že pozabljeno. Saj ni mogoče! Absurdna misel! Ampak — mora biti! Bilo je! Ranjeni francoski bolniški strežnik je bil Hugon Granitch!

Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

varuje Vaše drago perilo.

Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!



tega, ker se ni hotel niti toliko potruditi, da bi se naučil razlikovati socializem od „komunizma“. S tem če je bil kdo svojčas ujetnik v Rusiji, še ni rečeno, da mora biti tudi že komunist. Sicer pa mi dobro vemo, da ima podtikavanje komunizma baš sedaj svoje posebne namene in da bi zlasti „Jutro“ s svojimi čednimi podeželskimi dopisniki spravilo najraje vse pod komunistični klobuk, kar ne pleše po njegovi volji. Tako izgleda „Jutro“ demokrati- zem in njegov dopisnik s stališča tiste toliko pou- darjene narodne edinosti ne more dočakati trenut- ka, da bo za njegove sodržavljane istega jezika ampak drugega naziranja, kakor jim ga pač nare- kuje to njihovo življenje samo, kmalu zopet funk- cioniral hrib Grmada kakor v starih časih.

V občini Šmartnem so bili naši sodrugi že v prejšnjem obč. svetu v precejšnji večini in so s spretnim gospodarstvom zadolženo obč. blagajno napravili aktivno, obenem pa še druga občinarjem koristna dela. Torej nič protidržavnega ali nečlo- veškega. Značilno je torej, da mora biti poglavar gonje proti delavcem in malim kmetom baš učitelj Macarol, torej inteligent, ki bi moral take reči raz- umevati in ki ima za takšno pedagoško delovanje med ljudstvom najmanj vzroka, zlasti pa ker ga de- lavci puščajo drugače popolnoma na miru. Z lažmi obrekovanjem in preganjanjem z raznimi oblastmi se ne ustvarja tisto „narodno edinstvo“, na kate- rega hoče imeti patent Orjuna, ki ji je učitelj Ma- carol vnet eksponent. Po našem mnenju je za uči- telja vsekakor drugačno zadržanje primerno nego pa razširjanje sovraštva med delavsko-kmet- skim ljudstvom v majhni podeželski občini. Mi hočemo miru in ustvarjajočega dela!

Slične stvari kakor v Šmartnem pod Šmarno goro vladajo tudi v Zg. Šiški. Pri letošnjih volitvah je dobila naša lista 7 mandatov, poleg SLS in SKS pa je dobila demokratsko-orjunska lista 11 man- datov. To pa je demokratsko-orjunska lista 11 man- kala samo dva mandata, da bi dobili občino v svoje roke. Radi tega so delovali na to, da se ob- činske volitve razveljavijo, kar so radi pomanjklji- vosti svoje lastne liste tudi dosegli. Tudi v tej ob- čini je značilno, da sovražijo delavca in govore, da delavec n. pr. itak ne more biti za župana, ker je brez imetja. To seveda govore ljudem, ki ne po- znajo zakona. Ta zakon tozadevno ničesar ne pre- poveduje in je torej demokatičnejši nego demokrati sami. Baš našim sodrugom kot zastopnikom delav- skega sloja v zadnjem občinskem svetu ne more nihče nič očitati. Vedno so stremeli za tem, da pri- dejo koristi neimovitih slojev v občini tudi do vel- jave, ne samo koristi bogatašev. Baš v zgornješi- šenski občini so naši sodrugi obč. svetniki pripo- mogli n. pr. do tega, da so revni vajenci v obrtno- nadaljevalni šoli dobivali po občini šolske potreb- ščine brezplačno, kakor to zahteva naš socialistični program sploh za vse šole (obče politične zahteve, točka 10). Pa bi znali še marsikaj za delavca in malega kmeta koristnega našeti!

Cudno je le, da tudi v zgornješiškni občini vodi gonjo proti delavnemu ljudstvu nadučitelj Kor-

ber orjunaški eksponent seveda. Pa ne samo da sovraži revnega človeka, ampak zlorablja tudi šolo za volilno agitacijo. Pri zadnjih volitvah, ki so se vršile tik pred zaključkom šolskega leta, je povabil ta dični pedagog več očetov šoloobveznih otrok k sebi in jim je razlagal, da njihovi fanti in hčerke sicer niso popolnoma na mestu, da pa vseeno lahko pojdejo v višji razred. „Kakšno stališče pa zavze- mate k predstoječim obč. volitvam?“ je nenadoma padel čez nekega k sebi povabljenega očeta. To se torej pravi izvajati indirektno nesramen pritisk in zlorablja mesto učitelja in vodje v volilne namene. Tudi o tem gospodu smo mnenja, da bi imel tiso- če vzrokov držati se kot pedagog v prvi vrsti svo- jega vzvišenega poklica in pustiti vsako izzivajoče partizanstvo v mirni vasi na stran. Pa najbrže poj- muje g. Korber svoje pedagoško delovanje zelo čudno. Tako n. pr. po navadi ne kliče v šoli otro- ka z njegovim imenom, ampak s kakšnim izmišlje- nim priimkom. Takšno postopanje s strani samega šolskega vodje na vsak način slabo vpliva na mla- de duše in se dobri ljudje in plemeniti karakterji na ta način ne vzgajajo.

Tudi v Zg. Šiški podtikavajo demokrati po svoji lažni metodi našim sodrugom komunizem in je imel radi tega že marsikateri opravka z detekti- vi, ki vohajo v zgornješiškni občini strašne pro- tidržavne zarote. Pa nič ne de! Naše delovanje sloni na načelu javnosti in kot tako ne more biti dru- gačno kakor popolnoma pošteno, ker proti slabim namenom, korupciji, nepoštenosti itd. se že sami borimo. Obžalovanja vredno je, da se za protide- lavske akcije vedno najde kak judež med delav- stvom samim, kakor je to tudi v Zgornji Šiški v osebi nekega poštarja, ki se pridno eksponira za gg. demokrate. Torej človek baš iz vrst tistih dr- žavnih uslužbencev, ki so bili dozdej najbolj tep- tani, tepeni in izkoriščani, pomaga svojim lastnim in svojih vrst sovražnikom! Tak človek se more hliniti okrog kapitalistov le iz dveh razlogov: Ali je bil po šibi grenkega življenja še premalo tepen in hoče torej še več udarcev, ali pa se hoče za lastne batine maščevati zopet nad drugimi.

Zato, proletarci v občini Zgornji Šiški, nastopi- ob priliki novih volitev vašega obč. zastopa kot en mož v bran za vaše pravice in proti krivici, ki jo revno delavno ljudstvo tudi v občinah velikokrat občuti. Nastopite kotjeklena moč proti zmaju sploš- ne reakcije, ki bi rada tudi v vaši občini slavila svoje orgije na vaš račun. Kdor noče med vami sam na sebi doživeti slučajev Zaloške ceste, Trbovelj in revolverskih junakov, ta bo glasoval za naše socialistične kandidate in kljuboval vsem vabljenim nakanam reakcionarnih volkov s fašistovskimi ma- niri proti delavnemu ljudstvu: terorjem, masiljem in umori. Proletarci, na plan! V boj za svoje koristi, v boj proti orjunaštvu! — Arguš.

Čitajte naš tisk!

France se je zagledal v njegov obraz. Dvoma ni bilo, da govori resnico. Hugon ni bil več nek- danji lahkoživec in pustolovec. Bolestne poteze na njegovem obrazu so pričale, da je trpel, bolj trpel, kakor če bi bil par let v vojni. Ošabni aristokrat, katerega je France videl na dvorišču tovarne Em- pire, ko je psoval štrajkarje, je bil zdaj dvajset let starejši. Njegove oči so bile proseče, kalne in solz- ne, ko je govoril dalje.

„Moral sem proč od tam. Nisem mogel pre- našati strašnega ponižanja in zasmehovanja. Posku- sil sem priti v ameriško armado, toda niso me ho- teli, tudi za nobeno delo me niso marali. Nato sem šel v Francijo, kjer je silno manjkalo mož, in dali so mi službo nosača ranjencev. Eno leto sem že tu. Dvakrat sem bil ranjen prej — ali zdi se mi, da se me ogiblje prekleto krogla, noče me zadeti do kraja! Ljudje, ki bi radi živeli, so ubiti, dočim jaz — ah, prekleta taka sreča!“

Hugon se je za hipec zamislil, kakor da vidi v duhu vse tiste nesrečneže, ki so umrli, dasi bi bili radi živeli. Ko je nadaljeval je bil njegov glas neizrečno mehak.

„Poskusil sem, da resnično plačam za vse svoje napake. In zdaj prosim, da me nihče ne nad- leguje in me opravlja. To je pošteno ali morda ni?“

„Moja častna beseda“, je dejal slovesno Fran- ce, „molčal bom ko kamen. Živ človek ne izve niti besedice iz mojih ust.“

„Hvala! — Moje ime je Peterson, Herbert Peterson.“

* * *

(Dalje prih.)

Razno.

Te dni najrazličnejše časopise mnogo pisari o desetletnici prve vojne napovedi v svetovni voj- ni. Najbolj se zgreza nad vojno seveda tisto časo- pisje, ki jo je pred desetimi leti najbolj nemoralno proslavljalo. N. pr. katoliški „Slovenec“. Mi bomo to desetletnico [26. VII.] tako „proslavljali“, da bomo premišljevali, koliko smo že zato storili, da se nobena vojna več ne povrne, koliko smo svoj značaj okremenili, da se eventualna vojna ne bo več vršila z našim sodelovanjem.

V Beogradu kujejo zarote sovjetske in jih odkrivajo. Aretirali so kot glavnega zarotnika na- čelnika ruskega policijskega oddelka — tudi to imamo pri nas! — Tarasjeviča. Baje se je priprav- ljajal stentat na kralja in Pašiča. Kaznovanih je bilo več uradnikov zunanjega ministrstva, ker niso do- volj pazno nadzirali ruske policije — torej zato ker špicliji niso dovolj pazno inšpicirali špiclje! Preiskava je baje tudi to dognala, da je Tarasjevič sodeloval pri Draškovičevem umoru. Dozdaj še nismo slišali, da bi se vršila kakšna preiskava, če je pri umoru bivšega notranjega ministra Draško- viča sodeloval tudi njegov strankarski somišljenik in sedanj minister Pribičević, čeprav je nemogoče, da bi bila jugoslovanska policija prezrla tozadevne vesti, ki so se širile in se vedno znova ponavljajo v časopisju!

Prometni minister Popović je izdal naredbo, da se železničarjem bivaše južne železnice predumi izpla- čajo. — Mi postajamo polagoma „državotvorni“ in žerjavovski ter upamo, da bodo vsi železničarji gladu poginili, še predno bo izdal g. Popović novo naredbo, da se morajo predumi zares izplačati.

Kupčija. Beogradska buržoazija se je začela sedaj zanimati za eksploatacijo reške luke, v koli- kor pripade naši državi. Baroša in Delte, „Gospo- darski krogi“ — vrši še ravno kar medministerialna konferenca v tej zadevi — so mnenja, da se reški bazen prepusti zasebni inicijativi. In točno s tem mnenjem „gospodarskih krogov“ prihajajo v jav- nost vesti o neki inostranski družbi s francoskim in holandskim kapitalom, ki da je pripravljena prev- zeti eksploatacijo za 50 let. Temu bo seveda ugo- deno, ker vemo, kako je naša buržoazija navduše- na za „nacionalizacijo“. Država bo dobila od del- niške družbe, ki jo bo tista družba nalašč za to ustanovila — 20% delnic brezplačno. Država 20% delnic, inostrani kapital in — Rade Pašić in Rade Pribičević pa — profit. Ta konec reške afere smo mi prerokovali že pred tremi, štirimi leti. Pa nismo nobeni preroki, temveč samo socialisti smo, ki ima- mo svojo pamet skupaj, kakor je nima 90% jugo- slovanskega ljudstva, ki si pušča po različnih Ra- detih upravljati državo v korist „narodovega blagra.“

Kdor je odlikovan, mora po novi naredbi plačati pristojbino. Ce nima dosti denarja, lahko na obroke plačuje. Zapisujemo za naše čitatelje, če bi imel kdo „srečo“.

18. mednarodni antialkoholni kongres se bo vršil v drugi polovici avgusta v Beogradu.

V Matteottijevi preiskavi prihajajo na dan čudne stvari in kar je glavno: druga drugi naspro- tuje. O tajnostnem sedmem soudeležencu pri umoru, ki so o njem poročali, da je bil aretiran v Urug- vaju, poročajo zdaj, da je bil to neki šofer Fanseri, katerega so ostali udeleženci ustrelili. Bil je namreč v borbi z Matteottijem slučajno težko ranjen in so se osteli bali, da bi v tem stanju vsega ne izdal. Res. večje pokvarjenosti si ni mogoče misliti, nego jo goji ta za narodov blagor in narodovo kulturo de- lujoči nacionalizem v svojih vrstah!

Ideje in ljudje. Nemški fašisti, znani Haken- kreuzlerji, imajo seveda tudi svoj „program“. Njih program obstaja v tem da skušajo nemško raso ohraniti čisto vsake drugorodne primese in ker je nemška čista rasa v nevarnosti, da se okuži z ju- dovsko nečisto raso, se ost hakenkreuzlerskega programa obrača predvsem proti Judom — čeprav ni morda niti enega Nemca, ki ne bi imel v svoji krvi tu- di nekoliko judovske krvi. Takšnim „programom“ se zgodijo seveda vsak dan nove nerodnosti, ba- varskim Hakenkreuzlerjem, ki so med vsemi „naj- čistejši“, se je pripetila te dni n. pr. največja nerod- nost, ko je bilo javno ugotovljeno, da je edini poslanec Jud v bavarskem deželnem zboru poslanec nemške fašistovske stranke! Kdo bi se pri tem ne spomnil, kako se tudi pri nas pod plaščem najči- stejega nacionalizma skriva najbolj umazana proti- državnost in antinacionalnost, pod plaščem vere naj- grše bogoskustvo in babjeverstvo, pod plaščem socializma najbolj kapitalistični kristano-korunovski individualizem!

Nenavadna sekatura. V mestu Antwerpen na Belgijskem so se pojavili milijonski roji čebel, ki so se spustili na kandelabre in na hišne fasade. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno. Mestni svet je moral najeti veliko število delavcev, da očistijo po- samezne mestne dele teh v tem slučaju zelo nelju- bih gostov.

Socialistično protivojno delo. Vojni minister danskega socialističnega kabineta je izdelal razoro- žitveni načrt, o katerem bodo razpravljali v jese- skem zasedanju danske poslanske zbornice. Po tem načrtu bo vojno ministrstvo opuščeno. Za red v deželi bo skrbela policija, poleg tega bodo ustano- villi nekako rezervno policijo 7000 mož, ki jo bodo izobrazili v tro- do štirimesečnih kurzih in ki bodo njeni člani potem pravi policiji v slučaju potrebe

Mladi dedič tovarne Empire Machine ne bi bil mogoče nikdar spoznal malega socialističnega strojnika, toda France je bil tako razburjen, da je Hugon postal pozoren. Med počasnim kolebanjem skupine je Granitch zdajpazdaj z nemirnim pogledom ošvrknil svojega rojaka, ko pa so dospeli na cesto in posedli, čakaje na voz, je Hugon sedel tik Fran- ceta in vprašal: „Ti si bil v hiši tisto noč, ali ni- si?“

France je prikimal. Mladi tovarnar iz Leesvilla je bil nervozen. Njegove oči so nemirno begale sem- intja, nazadnje so boječe obvisle na Kremenu.

„Rad bi te prosil nečesa.“

„Kaj?“

„Ne izdaj me.“

„Zakaj bi te izdal?“

„Ne povej nikomu, kdo sem. Moja želja je, da pokopjem svojo preteklost, zato ni treba, da bi vsakdo vedel.“

„Že dobro; ne povem živi duši.“

„Ali ti smem verjeti?“

„Da.“

Nekaj hipov je bil molk. Tedaj pa je Hugon vskliknil: „Ne, ne, ti boš povedal!“

„Ce rečem, da ne bom, ne bom,“ protestira France. „Dal sem besedo.“

„Ti me sovrašiš!“

France se je obotavljal trenutek, kakor da bi vprašal svojo vest, če ga res sovraži.

„Ne sovražim te več.“

„Bog“ je kriknil Hugon milo, „Saj ni več vzro- ka. Pošteno sem plačal vse!“

Ustrezite jim!

sip Benkoč, uradnik pri srezkem poglavarstvu v Celju, Stanko Sedlaček, uradnik pri drž. ambulateriji v javni bolnišnici, Cvetko Gobec, sin narodno-socialističnega občinskega odbornika za mesto Celje ter neki Žerjal, katerega oče je v Primorju baje fejš pristajal fašistovskih črnih srajc. (To izgleda kakor očitek, pa ni! Kdor brani državo z nasiljem kot orjunaš v Jugoslaviji, je vreden sin svojega fašistovskega očeta v Italiji. Op. ur.) Povečini so taki, ki jedo delavski kruh. — Če se na takih zgledih ne hvaležnosti delavstvo ne bo spametovalo in stopilo v organizacije ter šlo v volilni boj z zavednostjo proti nezavednosti, potem je njegova neumnost neprekosljiva. Pika.

Črna. [Vsem črnskim klerikavzarjem v vednost, ki hodijo na solnce s svojimi od masla mastnimi glavami.] Zopet se gospodje oglašajo v svoji lažnjivi „Pravici“, št. 28, z dne 10. tm. o „Bernotovcih“ in njihovem kanonu. Spustiti bo treba še kako bombo v javnost, ker kanonada in zadnja eksplozija 25. VI. sta dobro učinkovali, da ste se za vašo hinavščino in žongliranje naučili bolj moralne članke pisati. Ko smo čitali vaš list, nismo našli v njem nič drugega kakor nacionalno-versko navdušenje. — Vprašamo vas, kje ste pozabili katekizem, da ne najdete v njem 10 božjih zapovedi? Prečitajte si 6. in 9. zapoved, ker so vaše ovčice nanj že popolnoma pozabile! Evo, g. župnik, raztolmačite jim krščanski nauk, namesto da delate na prižnici račune, koliko prebivalstva je v vaši župniji in koliko bi moralo za zvonove prispevati, ker še polovica ni nič! Po vašem receptu bi moral vsakdo 18 Din prispevati, toliko bi torej prišlo na vsako glavo. Ubogo ljudstvo premisli vendar, kdo in a dobiček! Pa, ker ne bo vse ljudstvo dalo in če pomislimo, koliko vas je še ostalo, bo moral vsak iz vašega sorodstva 10krat po 18 Din plačati g. meznarčku za zvonjenje. — Vprašamo tudi, kje je

vaša klerikalna radodarnost do bližnjega — saj ste sv. pismo izgubili iz dejanja! Drugače bi ne mogli zahtevati od občine pogrebno za občinske ubožce. Zato so vam stari koroški zakoni trn v peti, le pri obč. velitvah vam ugajajo! — Ej, naprednjaki, ABC v roke, da ne boste prihodnjč postavili črk narobe pri slavalokih, ko se zgražate zaradi zadnje kanonade na vaša drevesa in slavaloke! Zakaj ste pa prosili ljudi iz „Bernotovega zverinjaka“, da so vam pomagali drevesa postavljati? V Mušeniku so plačilo obljubili in vam na žalost le drevesa prepustili, da jih zapijete v alkoholu. — Čest komur čast — to je vaše geslo, primite se sami za nosove, saj so že itak vsi bakreni po popitem žganju. — Tudi vam home vašo uganko rešil tako, da politika in cerkev si nista nič v zvezi. Spomnite se, kleriki, samo na Kristusov nauk: Daj Bogu kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega [sam pa nič ne imej, op. por.] potem pa pridite zopet na solnce, da „Naprej“ buržoazijo napada! Kei ne počenjate vi sami bogoskrustva, ko izrabljate vero v politične napade! Ej, g. Strugar, ki si imel v svojem pozdravnem govoru vsa usta polna krščanskega prepričanja — v resnici je bil ta govor le polna samohvale. Le čitajte kako je hotel hudič zapeljati Kristusa, naj ga moli — prav tako pa si sam razkazoval z rokami, kakor da so vsi delavci klerikavzarski podrepaniki. Le poslušajte besede vašega nadpastirja, da Orli samo na zunanji paradižajo, v cerkvi jih pa ni videti! — Ker v vaši „Pravici“ tudi denuncirate, si zabeležite sami dogodke v predvojni in medvojni dobi, ko ste lezli Habsburgovcem pod peto in prodajali našo ubogo paro, ščuvali proti Srbom in denuncirali ljudi kot veleizdajalce in to na tako gnusen, nemoralen, umazan, klečeplazki način, da bi človeka kap zadela. Spomnite se, kako ste agitirali za vojno posojilo in kako ste izmognemu ljudstvu zadnje krajcarje izmognavali, Mi že

razumemo, zakaj vam ni bila igra 1. maja „Kralj na Betajnovi“ všeč. Kakor se je dajal v tej igri črnosuknjeni farizej podkupovati po „kralju“, tako se dajete danes vsi dr. Korošci podkupovati. Čez 10 let pridete zopet z drugačnimi frazami na dan! Današnja bomba naj vam zadostuje, če pridete zopet na solnce, pa homo v vas spustili eno kalibra 42, saj jih poznate, ko ste jih pa sami blagoslovljali v tistem času ko ste orožje proti vernim Italijanom blagoslovljali in zvonove za kanone dajali, — Pika.

Lahko nagnjenje k prehlajenju? Prevelika občutljivost! Bolečine olajšuje in naredi telo odporno masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljše kakor francosko žganje! Kot kosmetikum 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnat ali 12 specialnih steklenic 24 dinarjev: 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplačila razpošilja: lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elzajrg št. 252, Hrvatsko.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

26 VII. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem 1150

POZORI

Delavci kupujte kruh iz pekarn

IV. Oberžana.

Zahtevajte ga po vseh gostilnah, trgovinah in kavarah. Točna postrežba. Se priporoča Ivan Oberžan za Kresijo 12. Poleg gostilne Janžek v Celju.

Delavci, pozor!

Moške obleke, elegantne in poceni, dobite — dokler traja zaloga — po najnižjih cenah od 425 Din dalje. Delavske hlače od 70 Din dalje. Naročila se izvršujejo točno in brzo po povzetju.

Ostroški i Kobeščak, Zagreb,

Petrinjska ul. 55.

KLOBUKE

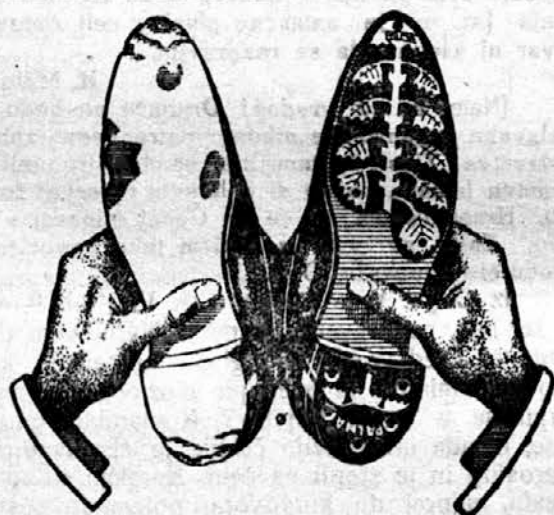
za dečke od 50 Din dalje, perilo, čevlje, dežnike, plašče itd. kupite najceneje pri

Jakobu Lahu

V MARIBORU, GLAVNI TRG 2.

Znižane cene za otroške vozičke!

Novi modeli. Poslužuje se izdelkov domače tovarne otroških vozičkov in dvokoles „TRIBUNA“ F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika. Sprejema se v popolno popravo za emajliranje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji in razni drugi stroji. — Prodajajo se tudi na obroke. Ceniki franko.



Pazite na razliko

med kožnimi potplatmi in Palma Kaučuk potplatmi in petami. Prednosti proti kožnim potplatim so večja trajnost in vzdržljivost čevljev, elastičnost in ugodna hoja, ter nizka cena.

Zahtevajte edino le »Palma«.

la. usnjene suknjiče

od Din 1.400 do 1800 v črni in ružavi barvi, nadalje nepremočljive dežne plašče od Din 350 do 800 Vam nudi v največji izbiri konfekcijska industrija

DRAGO SCHWAB

Ljubljana. Dvorni trg 3. Specialna delavnica za usnjene obleke. Pismena naročila se izvršujejo točno po pošti povzetju. Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

Franc Szantner, Ljubljana

SELENBURGOVA ULICA 1:

Zaloga PRVOVRSTNIH ČEVLJEV za moške, ženske in deco ter SPECIALIST za ortopedična in anatomska obuvala.

Josip Vranjek, dežnikarna v Celju, Kralja Petra cesta.

Nudi močne in moderne dežnike od 80—125 Din.

DOMAČE DELO.

Gaspari & Faninger, Maribor

— Pletenine, drobnine, galanterija. —

NA DEBELO

Aleksandrova cesta 48.

NA DROBNO

Aleksandrova cesta 23.

Perilo za delavce, srajce od 52-80 Din.

L. Mikuš

= TVORNICA DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV =
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov v kakršnikoli veli-
:—: kosti po najnižji ceni :—:

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

Stereotipija

Litografija

V lastnem interesu

pazite, da dobite vedno davno preizkušeni »Pravi« FRANKOV; kavni pridatek v zabojčkih in ne kako ponaredbo. —

Na novi, rjavo-modro-beli etiketi se posebno jasno izražajo glavni znaki, a to so: ime »Frank« in »kavni mlinček«. —

»Pravi« FRANK; z mlinčkom zboljšuje in pocenjuje vsako kavo!